

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

Одеський регіональний інститут державного управління

*Методичні рекомендації для слухачів
дистанційного курсу*

**“ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ
ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ”**

КИЇВ – 2003

УДК 35.007.6:65.012.12
Б 19

Рекомендовано до друку Вченою радою Української Академії державного управління при Президентіві України (протокол № 87/7 від 2 липня 2003 року).

ISBN 966-8063-60-69

Методичні рекомендації для слухачів дистанційного курсу навчальної дисципліни “**Теоретичні та організаційні засади державного управління**” / Укладачі: Бакуменко В. Д., Надолішній П. І., Яроміч С. А. – К.: Міленіум, 2003. – 40 с.

Р е ц е н з е н т и :

Топчієв О. Г. – д.г.н., професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування Одеського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України.

Власюк В. Е. – к.е.н., доцент кафедри державного управління і місцевого самоврядування Дніпропетровського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України.

УДК 35.007.6:65.012.12
Б 19

ISBN 966-8063-60-69

© Бакуменко В. Д., Надолішній П. І., Яроміч С. А., 2003
© Національна академія державного управління при Президентіві України, 2003

ВСТУП

Курс “Теоретичні та організаційні засади державного управління” започатковує змістовне опанування навчальної програми підготовки магістрів за спеціальністю “Управління суспільним розвитком”.

У курсі розглядаються понятійно-категоріальний апарат і методологія державного управління, теоретико-методологічні основи організації державного управління, мета, основні напрями і хід адміністративної реформи, її взаємозв’язок з політичною реформою, національний і зарубіжний досвід розбудови системи публічної влади.

Питання теорії державного управління вивчаються в органічному зв’язку з практикою державно-управлінської діяльності.

Цій меті підпорядкована навчальна стратегія.

Курс зорієнтований на вироблення навичок наукового аналізу та інноваційного підходу до розв’язання проблем, що постають на сучасному етапі адміністративної реформи.

У курсі значна увага приділена питанням структурної перебудови органів виконавчої влади, запровадженню в їх діяльність новітніх управлінських технологій.

МЕТА ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ

- **Надати слухачам систематизовані знання** з основ теорії організації і методології державного управління, структурно-організаційної побудови державно-управлінської системи.
- **Ознайомити слухачів** з сучасними концепціями організаційного розвитку, з кращим вітчизняним і зарубіжним досвідом організаційного проектування в умовах проведення адміністративної реформи, з витоками та еволюцією української традиції публічної влади й управління.
- **Сформувати у слухачів уміння** аналізувати державно-управлінські відносини, чинну систему державного управління, процес її реформування і на основі інноваційних підходів визначати шляхи удосконалення організаційних структур і технології державного управління, будувати свою діяльність, базуючись на стратегічному баченні проблем підвищення дієвості держави в усіх сферах життєдіяльності українського суспільства.
- **Удосконалити навички** управління організаційним розвитком системи державного управління, розроблення і реалізації конкретних заходів щодо оптимізації структури апаратів державних органів, державних установ і організацій, забезпечення їх ефективного функціонування.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після опанування програми курсу слухачі повинні виявляти високий рівень знань з теорії державного управління, а також обізнаності щодо загального напрямку і тенденцій становлення нової системи державного управління в Україні, конкретно-історичної обумовленості структур, форм і методів державного управління.

Слухачі повинні вміти:

- **застосовувати** сучасний теоретико-методологічний інструментарій для аналізу комплексу проблем, що виникають у процесі проведення адміністративної реформи, і розробки заходів щодо їх розв'язання;
- **здійснювати** діагностику та оцінювання чинних організаційно-функціональних структур державного управління;
- **розробляти** на основі інноваційних підходів стратегію і конкретні заходи щодо удосконалення структури органів виконавчої влади та їх апаратів, державних установ і організацій, а також технології державно-управлінської діяльності;
- **аналізувати** вітчизняну та зарубіжну практику адміністративних реформ, узагальнювати кращий досвід, застосовувати його у власній діяльності для розробки пропозицій щодо прискорення процесу реформування системи державного управління;
- **розробляти** науково обґрунтовані державно-управлінські рішення і забезпечувати їх виконання.

НАВЧАЛЬНА СТРАТЕГІЯ КУРСУ

Навчальна стратегія ґрунтується на евристичному і діяльнісному підходах та спрямована на формування нових знань і їх практичне застосування.

У курсі передбачено:

- проведення настановчої лекції (під час очної сесії);
- самостійне опанування слухачами навчального матеріалу;
- вивчення рекомендованої літератури, нормативно-правових актів;
- проведення викладачем консультацій і надання слухачам методичної допомоги;
- виконання тестів, розв'язання проблемних ситуацій, експертне оцінювання та розробка проектів ділових документів;
- участь у семінарських і практичних заняттях;
- підсумкове оцінювання знань шляхом складання тесту на очній сесії.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Навчальні результати оцінюються на основі:

- поточного тестування (25 балів),
- участі в практичних і семінарських заняттях (25 балів);
- підсумкового тесту (50 балів).

Максимальна кількість балів за вивчення всього курсу – 100.

Слухачу потрібно отримати загальну оцінку за всі види навчальної діяльності не менше 51 балу.

Розподіл балів у межах кожного розділу наступний:

Максимальна оцінка за	Розділ									Всього
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Поточний тест	2	2	3	3	3	3	3	3	3	25
Практичне заняття		2	3	3		3	2	2	2	17
Семінарське заняття	2				3				3	8
Разом	4	4	6	6	6	6	5	5	8	50

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ

Комплекс навчально-методичних матеріалів до курсу включає:

- електронний навчальний посібник “Теоретичні та організаційні засади державного управління”;
- навчальний посібник “Теоретичні та організаційні засади державного управління”;
- опорний конспект дистанційного курсу “Теоретичні та організаційні засади державного управління”;
- методичні рекомендації для слухачів дистанційного курсу “Теоретичні та організаційні засади державного управління”;
- компакт-диск “Теоретичні та організаційні засади державного управління”.

Курс складається з:

- попереднього тесту;
- тестів для самоконтролю до кожного розділу;
- поточних тестів до кожного розділу;
- семи практичних занять (розділи 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9);
- трьох семінарських занять (розділи 1, 5, 9);
- підсумкового тесту.

Попередній тест. Мета – визначити початковий рівень знань слухачів.

Тести до кожної розділу. Мета – провести самооцінку та оцінку знань слухачів.

Тести підрозділяються на *тести для самоконтролю та поточні тести.*

Тести для самооцінки знань не враховуються при визначенні балів за розділ.

Підсумковий тест. Мета – визначення рівня знань слухачів після вивчення курсу.

Практичні заняття. Мета – отримати практичні навички:

- розробки державно-управлінських рішень;
- роботи з нормативно-правовими актами та організаційно-розпорядчими документами;
- розробки організаційних структур тощо.

Семінарські заняття. Мета – оновити та поповнити набуті слухачами теоретичні знання, розвинути навички аналізу, уміння коректного використання опанованого понятійного апарату.

ПРОГРАМА І ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

<i>Кількість годин – 108 З них 48 год. – самостійна робота</i>	<i>Теорет. матер., год.</i>	<i>Семін. зан-тя, год.</i>	<i>Практ. зан-тя, год.</i>	<i>Тести, год.</i>	<i>Всього, год.</i>
Вступ до курсу	4	1		1	6
<i>Розділ 1.</i> Державне управління як соціальний феномен	2	2		10 хв.	4 год. 10 хв.
<i>Розділ 2.</i> Теоретико-методологічні основи організації державного управління	2		2	10 хв.	4 год. 10 хв.
<i>Розділ 3.</i> Суспільні процеси як об'єкти державного управління	2		2	10 хв.	4 год. 10 хв.
<i>Розділ 4.</i> Організаційно-функціональна структура державного управління	3		2	10 хв.	5 год. 10 хв.
<i>Розділ 5.</i> Державно-управлінська діяльність і стиль державного управління	2	4		10 хв.	5 год. 10 хв.
<i>Розділ 6.</i> Державно-управлінські рішення: розробка, прийняття і організація виконання	2		4	10 хв.	6 год. 10 хв.
<i>Розділ 7.</i> Контроль у сфері державного управління	2		4	10 хв.	6 год. 10 хв.
<i>Розділ 8.</i> Адміністративна реформа в Україні	3		4	10 хв.	7 год. 10 хв.
<i>Розділ 9.</i> Концептуальні засади формування нової системи органів виконавчої влади в Україні	2	2	2	10 хв.	7 год. 10 хв.
Підсумковий контроль (тест)				4	4
РАЗОМ:	24	9	20	7	60

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

<i>Вид заняття</i>	<i>Назва заняття</i>	<i>Часовий розподіл, тиждень</i>
Вступ до курсу		Очна сесія
Лекція	Завершення структурної перебудови системи державного управління: актуальні проблеми теорії і практики	Очна сесія
Семінарське заняття	Вступ до курсу	Очна сесія
Тест	Попередній тест до курсу	Очна сесія
Розділ 1. Державне управління як соціальний феномен		1–2
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 1	1
Тест	до розділу 1	1
Семінарське заняття	Становлення сучасної вітчизняної моделі державного управління	2
Розділ 2. Теоретико-методологічні основи організації державного управління		3–4
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 2	3
Тест	до розділу 2	3
Практичне заняття	Врахування в діяльності державних органів закономірностей та принципів державного управління	4
Розділ 3. Суспільні процеси як об'єкти державного управління		5–6
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 3	1
Тест	до розділу 3	5
Практичне заняття	Визначення шляхів підвищення дієвості впливу держави в основних сферах життєдіяльності суспільства	6

<i>Вид заняття</i>	<i>Назва заняття</i>	<i>Часовий розподіл, тиждень</i>
Розділ 4. Організаційно-функціональна структура державного управління		7–8
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 4	7
Тест	до розділу 4	7
Практичне заняття	Розробка ефективного механізму надання державних послуг	8
Розділ 5. Державно-управлінська діяльність і стиль державного управління		9–10
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 5	9
Тест	до розділу 5	9
Семінарське заняття	Шляхи раціоналізації стилю державного управління	10
Розділ 6. Державно-управлінські рішення: розробка, прийняття і організація виконання		11–12
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 6	11
Тест	до розділу 6	11
Практичне заняття	Розробка державно-управлінських рішень	12
Розділ 7. Контроль у сфері державного управління		13–14
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 7	13
Тест	до розділу 7	13
Практичне заняття	Приведення систем внутрішнього контролю у відповідність до світових стандартів	14
Розділ 8. Адміністративна реформа в Україні		15–17
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 8	15
Тест	до розділу 8	16
Практичне заняття	Вироблення стратегії поведінки державних службовців під час реформ	17

<i>Вид заняття</i>	<i>Назва заняття</i>	<i>Часовий розподіл, тиждень</i>
Розділ 9. Концептуальні засади формування нової системи органів виконавчої влади в Україні		18–20
Вивчення теоретичного матеріалу	Розділ 9	18
Тест	до розділу 9	18
Практичне заняття	Вдосконалення організаційно-функціональної структури державного управління	19
Семінарське заняття	Новий етап адміністративної реформи: стратегічні ініціативи	20
Підсумковий контроль (тест)	Підсумковий тест до курсу	Очна сесія

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ

З метою ефективного засвоєння теоретичного матеріалу курсу слухачам рекомендується:

- Попередньо детально ознайомитися з планом відповідного розділу, який наведено у електронному навчальному посібнику.
- У процесі вивчення теоретичного матеріалу кожного розділу робити необхідні помітки в опорному конспекті.
- Виконати тест для самоконтролю і при позитивному результаті перейти до складання поточного тесту.
- Брати активну участь у семінарських та практичних заняттях.

Рекомендації щодо підготовки та складання тестів:

- Повний перелік тестових завдань наведено на компакт-диску, тому слухачам рекомендується ознайомитися з ним до початку тестування.
- При одержанні незадовільних результатів при складанні тестів для самоконтролю необхідно звернутися до опорного конспекту і рекомендованих джерел з метою оновлення знань. Після цього повторити процедуру тестування.
- Рекомендується переходити до складання поточних тестів **тільки після** отримання позитивних результатів при складанні тестів для самоконтролю.
- Необхідно знати, що послідовність тестових питань і відповідей постійно змінюється.

Пам'ятайте, що на виконання кожного тестового завдання відводиться 1–2 хвилини.

Рекомендації щодо участі у семінарських заняттях:

- Семінарські заняття реалізуються за допомогою форуму або чату. Форма проведення зазначена при описі семінарського заняття.
- Обов'язковою вимогою щодо участі у семінарських заняттях є необхідність ознайомлення з думками колег та узагальнення їх відповідей.
- У випадку, якщо слухач не має змоги взяти участь у семінарському занятті, він повинен завчасно повідомити викладача й узгодити з ним терміни та умови виконання завдання.

З метою успішного виконання завдань до семінарських і практичних занять слухачі мають враховувати, що викладач буде оцінювати змістовний аспект виконаного завдання, здатність слухача використовувати набуті знання для аналізу і вдосконалення практичної діяльності та його активність під час проведення семінарських занять.

При виконанні завдань і написанні повідомлень **пам'ятайте**, що стислість є важливою умовою, тому треба бути лаконічними.

Рекомендації щодо участі у практичних заняттях:

- Виконання завдань практичних занять здійснюється у вигляді письмової роботи.
- Основними вимогами до письмової роботи є: лаконічність, чіткість та ясність висловлювання, структурованість матеріалу.
- Текстовий файл з виконаним практичним завданням повинен мати визначену структуру (див. приклад нижче).

Приклад.

Тема: Завдання до теми 9

Виконав: Іванов Сергій Васильович

1. Відповідь.

Виконані завдання слід розмістити у текстовому файлі з ім'ям, де на першому місці – прізвище слухача (латинськими літерами), на другому – номер теми, до якої виконано завдання. Наприклад, Іванов_9

Питання до семінарських і практичних занять підібрані таким чином, щоб виявити вміння слухача використовувати матеріали курсу для аналізу та вдосконалення своєї діяльності. **Відповідь на запитання** потребуватиме від слухача вміння аналізувати та коментувати роботу своєї організації. У випадку, коли слухач, аналізуючи діяльність організації, бажає уникнути загального обговорення (наприклад, у режимі форуму) висловленої ним оцінки, рекомендується попередньо повідомити про це викладача.

З метою забезпечення якісного та своєчасного виконання завдань слухачеві рекомендується:

- написати відповідь у чорновому варіанті;
- оформити відповідь відповідно до вимог;
- виконувати та надсилати завдання викладачеві своєчасно, не порушуючи графік.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ РОЗДІЛІВ КУРСУ

ВСТУП ДО КУРСУ

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Послання Президента України до Верховної Ради України. Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002–2011 роки // Урядовий кур'єр. – 2002. – №100. – С. 5–12.
2. Послання Президента України до Верховної Ради України “Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2002 році” // Економіст. – 2003. – №5. – С. 21–26.
3. Телевізійне звернення Президента України Леоніда Кучми з нагоди підписання Указу про винесення на всенародне обговорення проекту Закону України “Про внесення змін до Конституції України” // Урядовий кур'єр. – 2003. – № 44–45. – С. 1–2.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Формування демократичного та ефективного державного управління в Україні: Матеріали наук.-практ. семінару. 11 – 12 березня 2002 р. / За заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – С. 5–54.

Види навчальної діяльності, передбачені на очній сесії:

Лекція “Завершення структурної перебудови системи державного управління: актуальні проблеми теорії і практики” (4 год.)

Попередній тест (1 год.).

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Семінарське заняття “Вступ до курсу”

Мета: знайомство слухачів, розвиток навичок використання форм спілкування з викладачем та між собою у дистанційному режимі, висловлення очікувань слухачів щодо дистанційного курсу.

Форма проведення: чат.

Час проведення: 1 година.

Питання для обговорення:

	1. Очікування слухачів від дистанційного курсу.
	2. Основні питання курсу, на які слухачі бажали б отримати відповіді.

РОЗДІЛ 1. Державне управління як соціальний феномен

- Поняття державного управління. Державне управління як галузь науково-го знання і освітня галузь.
- Держава як суб'єкт управління суспільними процесами. Державне управління і місцеве самоврядування.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Закони України. – Т. 10. – К., 1997. – С. 5–40.
2. Стратегія реформування системи державної служби в Україні на 2000–2001 роки, затверджена Указом Президента України від 26 липня 2000 р. № 925.2000. Сайт Президента України – <http://www.kuchma.gov.ua>
3. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления. Курс лекций. – М.: Юрид. лит., 1997. (1. Понятие государственного управления) (див. компакт-диск).
4. Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування: Зб. наук. пр. / кол. авт.; наук. кер. Н. Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – Ч. I. – С. 5–81.
5. Надолішній П. І. Розбудова нової системи урядування в Україні: етнонаціональний аспект. (Теоретико-методологічний аналіз): Монографія. – К.; Одеса: Вид-во УАДУ; Астропринт, 1999. (1.4. Адміністративна реформа в Україні: системний підхід і синергетична парадигма) (див. компакт-диск).
6. Нижник Н, Мосов С. Про державне управління, об'єкт і предмет його теорії // Вісник УАДУ. – 2000. – №3. – С. 56–62.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Государственное управление: основы теории и организации. Учебник / Под ред. В. А. Козбаненко. – М.: Статут, 2000. – С. 81–122.
2. Нижник Н. Р. Государственно-управленческие отношения в демократическом обществе. / НАН Украины. Ин-т государства и права им. В. М. Корецкого. – К., 1995. – С. 3–18.
3. Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи [Колектив авт. Наук. керів. Цветков В. В.]. – К.: Оріяни, 1998. – С. 17–55.
4. Райт Г. Державне управління: Пер. з англ. В. Івашка, О. Коваленка, С. Соколик. – К.: Основи, 1994. – С. 4–18.

Види навчальної діяльності, передбачені при вивченні розділу 1

Поточний тест

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 1-й тиждень.

Час, відведений на складання тесту: 10 хв.

Семінарське заняття “Становлення сучасної вітчизняної моделі державного управління”

Мета:

- оновлення та поповнення теоретичних знань з основ державного управління;
- розвиток навичок аналізу та прогнозування державотворчих процесів, уміння коректного використання опанованого понятійного апарату.

Форма проведення: форум.

Термін проведення: 2-й тиждень.

Питання для обговорення:

	1. Як можна охарактеризувати найбільш ймовірний вектор подальшого еволюціонування Української держави?
	2. Сукупність яких рис характеризує вітчизняну модель державного управління на сучасному етапі?
	3. Які протиріччя притаманні процесу її формування і які можливі шляхи їх подолання?

Рекомендації щодо порядку проведення заняття:

1. Семінарське заняття проводиться протягом тижня.
2. Відповіді на питання надсилаються кожним слухачем на форум у вигляді тез.
3. У ході дискусії необхідно:
 - обґрунтувати наявність органічного взаємозв'язку між типом держави і характером державного управління;
 - визначити сутнісні риси сучасної Української держави і тенденції її еволюціонування, поглиблення яких буде обумовлювати певну модель державного управління.
4. При відповіді на третє запитання обов'язковим є ілюстрування сформульованих положень конкретними прикладами.
5. Нормативні акти та додаткова інформація до цього семінарського заняття додаються на компакт-диску.

РОЗДІЛ 2. Теоретико-методологічні основи організації державного управління

- Основні закономірності і принципи державного управління.
- Сучасні концепції організаційного розвитку соціальних систем.
- Загальна характеристика сучасної системи державного управління.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления. Курс лекций. – М.: Юрид. лит., 1997. (7. Организационная структура государственного управления) (див. компакт-диск).
2. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики: Моногр. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – С. 50–53, 111–122 (див. компакт-диск).
3. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади: Навч. посіб. / Н. Р. Нижник, С. Д. Дубенко, В. І. Мельниченко та ін.; за заг. ред. проф. Н. Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – С. 5–25.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления. Курс лекций. – М.: Юрид. лит., 1997. (10. Принципы государственного управления) (див. компакт-диск).
2. Волкова В. Н., Воронков В. А., Денисов А. А. Теория систем и методы анализа в управлении и связи. – М.: Радио и связь, 1983. – С. 34–40.
3. Кнорринг В. И. Искусство управления: Учеб. – М.: Изд-во БЕК, 1997. – С. 67–99.
4. Нижник Н. Р., Машков О. А. Системный підхід в організації державного управління. – К.: Вид-во УАДУ, 1998. – С. 67–81.

Види навчальної діяльності, передбачені при вивченні розділу 2

Поточний тест

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 3-й тиждень.

Час, відведений на складання тесту: 10 хв.

Практичне заняття “Врахування в діяльності державних органів закономірностей та принципів державного управління”

Мета: перевірка рівня засвоєння теоретичного матеріалу та умінь його використання у практичній діяльності слухачів.

Форма проведення: письмово (ел. пошта).

Термін проведення: 4-й тиждень.

Завдання для виконання:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виберіть один з принципів або одну закономірність державного управління і розкрийте їх зміст. 2. Наведіть конкретні приклади врахування цього принципу або даної закономірності у сфері державного управління.
---	--

Рекомендації щодо порядку проведення заняття:

1. Практичне заняття проводиться протягом тижня.
2. Кожен слухач надсилає відповіді на запитання у вигляді тез.
3. Кожен слухач повинен обов'язково навести приклади, взяті з його практичної діяльності.
4. До цього заняття додаються нормативні акти та додаткова інформація на компакт-диску.

РОЗДІЛ 3. Суспільні процеси як об'єкти державного управління

- Об'єкт державного управління. Представництво інтересів у державному управлінні.
- Державне управління в основних сферах життєдіяльності суспільства.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Послання Президента України до Верховної Ради України. Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002–2011 роки // Урядовий кур'єр. – 2002. – №100. – С. 5–12.
2. Послання Президента України до Верховної Ради України “Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2002 році” // Економіст. – 2003. – №5. – С. 26–83.
3. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления. Курс лекций. – М.: Юрид. лит., 1997. (4.1–4.3. Общественные процессы как объекты государственного управления) (див. компакт-диск).
4. Государственное управление: основы теории и организации. Учебник / Под ред. В. А. Козбаненко. – М.: Статут, 2000. – С. 123–147.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Економічний розвиток: державна політика. Навч. посібник / Ю. Бажан, О. Кілієвич, О. Мертенс та ін. К.; Вид-во УАДУ. – 2001. – 480 с.
2. Салтан Р. Б., Фигейрас Дж. Реформы системы здравоохранения в Европе. Анализ современных стратегий: Пер с англ. – М.: ГЭОТАР МЕДИЦИНА, 2000. – С. 412–432.
3. Стеченко Д. М. Державне регулювання економіки: Навч. посібник. – К.: Вікар, – 2003. – 262 с.

4. Уряд для громадян. Ініціативи щодо поліпшення якості послуг / Львівський філіал УАДУ при Президентові України. Пер. з англ. Р. Федущинська, М. Коваль. – Львів, 2000. – С. 73–88.

Види навчальної діяльності, передбачені при вивченні розділу 3

Поточний тест

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 5-й тиждень.

Час, відведений на складання тесту: 10 хв.

Практичне заняття “Визначення шляхів підвищення дієвості впливу держави в основних сферах життєдіяльності суспільства”

Мета: удосконалення навичок визначення закономірностей функціонування конкретних об'єктів державного управління та вибору адекватних форм і методів управлінської діяльності відповідно до інноваційної моделі соціально-економічних перетворень.

Форма проведення: письмово (ел. пошта).

Термін проведення: 6-й тиждень.

Завдання для виконання:

1. Розкрити сутнісні характеристики, структуру і суперечності (проблеми) розвитку конкретного об'єкта державного управління.
2. Визначити конкретні шляхи підвищення ефективності державного управління певною сферою життєдіяльності суспільства, регіоном, організацією та ін.

Рекомендації щодо порядку проведення заняття:

1. Практичне заняття передбачає виконання письмової роботи протягом тижня.
2. Робота виконується самостійно і надсилається в установлений термін.
3. Кожен із слухачів вибирає об'єкт управління відповідно до профілю органу влади, де він працює.
4. До цього заняття додаються нормативні акти та додаткова інформація на компакт-диску.

РОЗДІЛ 4. Організаційно-функціональна структура державного управління

- Цілі і функції державного управління.
- Організаційно-функціональна структура державного управління і принципи її формування.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Послання Президента України до Верховної Ради України. Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002–2011 роки // Урядовий кур'єр. – 2002. – №100. – С. 5–12. (V. Інституційні перетворення)
2. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления: Курс лекций. – М.: Юрид. лит., 1997. (6.4. Функциональная структура государственного управления и ее юридическое оформление) (див. компакт-диск).
3. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади: Навч. посіб. / Н. Р. Нижник, С. Д. Дубенко, В. І. Мельниченко та ін.; за заг. ред. проф. Н. Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – С. 26–38.
4. Нижник Н. Україна – державне управління, шляхи реформування. – К., 1997. – С. 8–12; 43–54.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Государственное управление: Основы теории и организации. Учебник / Под ред. В. А. Козбаненко. – М.: Статут, 2000. – С. 381–434.
2. Малиновський В. Я. Державне управління: Навч. посіб. – Луцьк: Ред-вид. відд. “Вежа” Вол. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. – С. 47–57; 149–329.

Види навчальної діяльності, передбачені при вивченні розділу 4

Поточний тест

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 7-й тиждень.

Час, відведений на складання тесту: 10 хв.

Практичне заняття “Розробка ефективного механізму надання державних послуг”

Мета: формування навичок створення структурно-організаційних передумов надання населенню якісних державних і/чи громадських послуг.

Форма проведення: письмово (ел. пошта).

Термін проведення: 8-й тиждень.

Завдання для виконання:

	<ol style="list-style-type: none">1. Вибрати орган державного управління чи місцевого самоврядування, у залежності від місця роботи слухача.2. Проаналізувати практику надання цим органом державних (громадських) послуг.3. Підготувати пропозиції щодо удосконалення організаційно-функціонального механізму надання відповідним органом державних чи громадських послуг.
---	---

Рекомендації щодо порядку проведення заняття:

1. Практичне заняття передбачає підготовку проекту відповідної організаційно-функціональної структури державного управління.
2. Робота виконується самостійно і надсилається в установлений термін.
3. Розроблені пропозиції мають спиратися на об'єктивну оцінку:
 - номенклатури й обсягу державних і/чи громадських послуг, що наразі надаються;
 - реальних потреб у цих послугах;
 - організаційних структур у системі виконавчої влади і місцевого самоврядування, що надають послуги, та розподілу між ними повноважень і відповідальності у цій сфері.
4. До цього заняття додаються нормативні акти та додаткова інформація щодо географії послуг на компакт-диску.

РОЗДІЛ 5. Державно-управлінська діяльність і стиль державного управління

- Державно-управлінська діяльність: основні форми і технологія.
- Стиль державного управління і шляхи його раціоналізації.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Закон України “Про державну службу” 16.12.1993 №3723-ХІІ. Сайт Верховної Ради України – <http://www.rada.kiev.ua>
2. Указ Президента України “Про додаткові заходи щодо забезпечення відкритості у діяльності органів державної влади” від 1.08.2002 року №683/2002. Сайт Президента України – <http://www.kuchma.gov.ua>
3. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления. Курс лекций. – М.: Юрид. лит., 1997. (пп. 17.1 – 17.4) (див. компакт-диск).

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Войтович Р. В. Культура та стиль діяльності державно-управлінського персоналу в перехідний період Української держави // Вісник УАДУ. – 1999. – № 1. – С. 194–201.
2. Надолішній П.І. Стиль державного управління: сутнісні характеристики і резерви раціоналізації // Актуальні проблеми державного управління; Зб. наукових праць. Вип.12. – Одеса: ОРІДУ УАДУ, 2002. (див. компакт – диск).

Види навчальної діяльності, передбачені при вивченні розділу 5

Поточний тест

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов’язковий.

Термін проведення: 9-й тиждень.

Час, відведений на складання тесту: 10 хв.

Семінарське заняття “Шляхи раціоналізації стилю державного управління”

Мета: удосконалення навичок аналізу стилю діяльності органів державного управління, визначення шляхів його раціоналізації.

Форма проведення: форум.

Термін проведення: 10-й тиждень.

Питання для обговорення:

	<p>1. Сформулюйте сутність проблемної ситуації, що склалася у Приморській райдержадміністрації (ситуаційна вправа “Володарювати легко – управляти важко”), (див. компакт – диск).</p>
	<p>2. Напишіть, яке, на вашу думку, рішення прийняв голова облдержадміністрації після ознайомлення з представленими на його розгляд документами, і якими мотивами він при цьому керувався?</p>

Рекомендації щодо порядку проведення заняття:

1. Слухач може самостійно проаналізувати ситуаційну вправу чи спільно працювати з колегами та висловити спільну думку.
2. До цього заняття додається додаткова інформація на компакт-диску.

РОЗДІЛ 6. Державно-управлінські рішення: розробка, прийняття і організація виконання

- Визначення поняття державно-управлінських рішень, їх ролі і місця у державному управлінні.
- Базові теорії, концепції та ідеї щодо прийняття управлінських рішень.
- Класифікація державно-управлінських рішень.
- Проблеми вдосконалення прийняття управлінських рішень в контексті розвитку процесу державного управління в Україні.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики: Моногр. – К.: Вид-во УАДУ. – 2000. – С. 50–69, 225–241.
2. Воронков А. А. Методы анализа и оценки государственных программ в США. – М.: Наука, 1986. – С. 53–66.
3. Райт Г. Державне управління / Пер. з англ. – К.: Основи, 1994. – С. 131–138.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Васильєв А. С. Підготовка і прийняття управлінських рішень: організаційно-правові проблеми. – Одеса: АО БАХВА, 1997. – С. 87–110.
2. Карданская Н. Л. Основы принятия управленческих решений. Учеб. пособие. – М.: Рус. Деловая Лит-ра, 1998. – С. 71–84, 100–106, 146–157.
3. Кхол Й. Эффективность управленческих решений / Пер. с чешск. – М.: Прогресс, 1975. – С. 100–101.
4. Ларичев О. И. Теория и методы принятия решений: Учебник. – М.: Логос, 2000. – С. 21–22, 24–25, 47, 65–66.
5. Литвак Б. Г. Управленческие решения. – М.: Ассоциация авторов и издателей “Тандем”, Изд-во ЭКМОС, 1998. – С. 24, 50–53, 68–83.
6. Фатхутдинов Р. А. Разработка управленческого решения. – М.: ЗАО “Бизнес-школа “Интел-Синтез”, 1998. – С. 16, 20, 59–62, 111–112.

Види навчальної діяльності, передбачені при вивченні розділу 6

Поточний тест

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Терміни проведення: 11-й тиждень.

Час, відведений на складання тесту: 10 хв.

Практичне заняття “Розробка державно-управлінських рішень”

Мета: отримання практичних навичок розробки державно-управлінського рішення, роботи з нормативно-правовими актами та організаційно-розпорядчими документами.

Форма проведення: письмово (ел. пошта).

Терміни проведення: 12-й тиждень.

Завдання для виконання:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомтеся з плановими заходами Комплексної програми підготовки державних службовців. 2. Проаналізуйте стан виконання Комплексної програми підготовки державних службовців у 2001 р., виходячи із звітної записки Головного управління державної служби України. 3. За результатами Вашого аналізу підготуйте проект нормативно-правового або організаційно-розпорядчого акта з проблеми виконання названої програми підготовки державних службовців.
---	---

Рекомендації щодо порядку проведення заняття:

1. Практичне заняття передбачає виконання письмової роботи.
2. Робота виконується самостійно.
3. До цього заняття додаються нормативні акти та додаткова інформація на компакт-диску.

РОЗДІЛ 7. Контроль у сфері державного управління

- Загальна характеристика та принципи реалізації функції контролю.
- Світові стандарти системи контролю.
- Розвиток системи контролю у сфері державного управління в Україні.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Бакуменко В. Д. Функція контролю як важлива складова державного управління // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. праці Укр. Академії держ. упр. при Президентові України: Одеський філіал. – 1999. – Вип. 11. – С. 8–31.
2. Нижник Н. Р., Машков О.А. Системний підхід в організації державного управління. – К.: Вид-во УАДУ, 1998. – С. 144–155.
3. Державне управління і менеджмент: Навч. посібник у таблицях і схемах / Г. С. Одінцова, Г. І. Мостовий, О. Ю. Амосов та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г. С. Одінцової. – Х.: ХарРІДУ УАДУ, 2002. – С. 455–475.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Гурне Б. Державне управління / Пер. з франц. В. Шовкуна. – К.: Основи, 1993. – С. 74–75.
2. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. – М.: Дело ЛТД, 1994. – С. 300, 320, 390, 393, 396.

Види навчальної діяльності, передбачені при вивченні розділу 7

Поточний тест

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 13-й тиждень.

Час, відведений на складання тесту: 10 хв.

Практичне заняття “Приведення систем внутрішнього контролю у відповідність до світових стандартів”

Мета: сформуванню умінь оцінювати соціальну ефективність та здійснювати контроль діяльності органу державного управління з використанням методу адміністративного аудиту.

Форма проведення: письмово (ел. пошта).

Терміни проведення: 14-й тиждень.

Завдання для виконання:

	<ol style="list-style-type: none">1. Ознайомтеся зі змістом Директиви стандартів внутрішнього контролю МОВАУ (див. компакт – диск).2. Оберіть для подальшого аналізу центральний або місцевий орган виконавчої влади.3. Проаналізуйте систему внутрішнього контролю обраного Вами органу виконавчої влади.4. Оцініть її та сформулюйте пропозиції щодо можливих шляхів підвищення ефективності системи внутрішнього контролю.
---	--

Рекомендації щодо порядку проведення заняття:

1. Практичне заняття передбачає виконання письмової роботи.
2. Робота виконується самостійно і надсилається в установлений термін.
3. Кожен із слухачів вибирає об'єкт оцінювання відповідно до сфери своєї діяльності.
4. Директиви стандартів внутрішнього контролю МОВАУ, нормативні акти та додаткова інформація додаються на компакт-диску.

РОЗДІЛ 8. Адміністративна реформа в Україні

- Адміністративні реформи в країнах Західної, Центральної та Східної Європи.
- Концептуальні засади проведення адміністративної реформи в Україні.
- Актуальні завдання адміністративної реформи в Україні.
- Національна традиція публічної влади й управління та її значення на етапі адміністративної реформи.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Послання Президента України до Верховної Ради України. Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002–2011 роки // Урядовий кур'єр. – 2002. – №100. – С. 5–12.
2. Телевізійне звернення Президента України Леоніда Кучми з нагоди підписання Указу про винесення на всенародне обговорення проекту Закону України “Про внесення змін до Конституції України” // Урядовий кур'єр. – 2003. – №44–45. – С. 1–2.
3. Концепція адміністративної реформи в Україні / Державна комісія з проведення в Україні адміністративної реформи. – К., 1998. – 61 с.
4. Державне управління в умовах адміністративної реформи: Наук. видання. / Кол. авт. Під заг. ред. Н. Р. Нижник і О. Д. Крупчана. – К.: Ін-Юре, 2002. – 95 с.
5. Надолішній П.І. Національна традиція публічної влади й управління та її значення на етапі адміністративної реформи // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наукових праць. Вип. 12. – Одеса: ОРІДУ УАДУ, 2002 (див. компакт-диск).

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Агранофф Р. Напрямки адміністративної реформи. – К.: Вид-во ПСП, 2001. – 11 с.
2. Киричук В., Тимцуник В. Історія державного управління в Україні: Навчальний посібник. – К.: Вид-во УАДУ. – 224 с.
3. Пухтинський М. О. Проблеми розвитку місцевого самоврядування в контексті адміністративної реформи та здійснення державної регіональної політики // Вісник УАДУ. – 2000. – № 3. – С. 20–22.
4. Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи / Колектив авторів. Наук. керів. Цветков В. В. – К.: Оріяни, 1998. – С. 154–191.
5. Формування демократичного та ефективного державного управління в Україні: Матеріали наук.-практ. семінару. 11–12 березня 2002 р. / За заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ. 2002. – С. 5–169.

Види навчальної діяльності, передбачені при вивченні розділу 8

Поточний тест

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 16-й тиждень.

Час, відведений на складання тесту: 10 хв.

Практичне заняття “Вироблення стратегії поведінки державних службовців під час реформ”

Мета: формування осмисленої, вираженої, активної позиції державних службовців під час реформ.

Форма проведення: письмово (ел. пошта).

Терміни проведення: 17-й тиждень.

Завдання для виконання:

1. Ознайомтеся з наведеними нижче правилами поведінки для державних службовців під час проведення реформ (змін).
2. Зазначте, чи погоджуєтеся Ви з наведеними правилами. Якщо не погоджуєтеся, то чому?
3. Доповніть наведені правила своїми пропозиціями.

Рекомендації щодо порядку проведення заняття:

1. Практичне заняття передбачає виконання письмової роботи. Робота надсилається в установленій термін.
2. Розраховано на активне використання слухачами власного досвіду та вражень.
3. Надається можливість спілкуватися з колегами, обмінюватися думками та створювати спільну відповідь.
4. Оцінка виконання завдання залежить від своєчасної відповіді та активності слухача.

**Правила поведінки
для державних службовців
під час проведення реформ:**

- не бійтеся змін;
- отримуйте достовірну інформацію про зміни, оскільки це основа правильних рішень;
- в умовах змін реалістично оцінюйте свої власні вміння та кваліфікацію;
- робіть наголос на персональні можливості у процесі змін;
- залучайтесь до будь-яких змін, що стосуються персоналу;
- не дозволяйте сприймати себе як “ворога змін” або “переможеного”;
- будьте обачливими з аргументами, які Ви використовуєте для виправдання власної позиції або спростування думки іншої людини;
- організуйте свою власну діяльність у відповідності з пріоритетами лідерів змін;
- не звинувачуйте керівництво на будь-яких зовнішніх зустрічах та дискусіях у тому, що зміни відбуваються у невірному напрямі або невірним способом;
- діліться з іншими працівниками вашої організації своїми спостереженнями про хід змін для того, щоб перевірити обґрунтованість власних припущень та загального розуміння ситуації.

РОЗДІЛ 9. Концептуальні засади формування нової системи органів виконавчої влади в Україні

- Засади реформування Кабінету Міністрів України.
- Нова система центральних органів виконавчої влади.
- Розбудова системи місцевих органів виконавчої влади.

Матеріали для обов'язкового вивчення:

1. Закон України “Про місцеві державні адміністрації”. 9 квітня 1999 року № 586 – ХІУ // Закони України. – Т. 18. – К., 1999. – С. 145–164.
2. Про склад Кабінету Міністрів України: Указ Президента України від 15 груд. 1999 р. № 1574/99 // Офіційн. вісн. України. – 1999. – № 50. – С. 16.
3. Послання Президента України до Верховної Ради України “Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2002 році” // Економіст. – 2003. – №5. – С. 21–26.
4. Постанова Кабінету Міністрів України “Про упорядкування структури місцевих державних адміністрацій” від 18 травня 2000 року № 821 // Вісник державної служби України. – 2000. – № 2. – С. 38–44. Сайт Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
5. Тимчасовий регламент Кабінету Міністрів України / Постанова Кабінету Міністрів України від 5 черв. 2000 р. № 915.
6. Питання Секретаріату Кабінету Міністрів України / Постанова Кабінету Міністрів України від 24 січня 2000 р. №88.
7. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади: Навч. посіб. / Н. Р. Нижник, С. Д. Дубенко, В. І. Мельниченко та ін.; за заг. ред. проф. Н. Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – С.49–74.

Додаткові матеріали для вивчення:

1. Державне управління і менеджмент: Навч. посібник у таблицях і схемах / Г. С. Одінцева, Г. І. Мостовий, О. Ю. Амосов та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Г. С. Одінцової. – Х.: ХарРІДУ УАДУ, 2002. – С. 207–212, 222–225.
2. Особливості виконавчої влади в пострадянській Україні: моногр.- 2-е вид. Стереотип. / О. О. Кордун, К. О. Ващенко, Р. М. Павленко; за заг. ред. О. О. Кордуна. – К.: МАУП, 2002. – 248 с.

Види навчальної діяльності, передбачені при вивченні розділу 9

Поточний тест

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: 18-й тиждень.

Час, відведений на складання тесту: 10 хв.

Практичне заняття “Формування типових структур центрального та місцевого органів виконавчої влади”

Мета: закріплення набутих знань та вироблення навичок діагностики і вдосконалення органів виконавчої влади.

Форма проведення: письмово (ел. пошта).

Терміни проведення: 19-й тиждень.

Завдання для виконання: Виберіть та виконайте одне із наведених завдань.

1. Ознайомтеся з Указами Президента України “Про систему центральних органів виконавчої влади” від 15.12.99 № 1572/99, “Про Загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади” від 12.03.96 № 179/96, “Про зміни у структурі центральних органів виконавчої влади України” від 15.12.99 № 1573/ 99, “Про склад Кабінету Міністрів України” від 15.12.99 № 1574 /99.

2. Сформууйте свій варіант типової структури центрального органу виконавчої влади (типового положення про ЦОВВ).

3. Порівняйте сформований варіант структури з будь-якою реальною структурою певного ЦОВВ. Виділіть розбіжності й обґрунтуйте їх.

4. Опишіть своє бачення методики формування конкретних структур центральних органів виконавчої влади, виходячи з наявних положень про такі органи.

1. Проаналізуйте структури двох будь-яких обласних чи двох районних державних адміністрацій, розподіл функцій управління галузями народно-господарського комплексу та сферами соціально-економічного, політичного, культурного життя для здійснення ними власних і делегованих повноважень.

2. Визначте:

а) яка специфіка регіонів знайшла відображення у розглянутих Вами документах;

б) який з варіантів структур Ви вважаєте найбільш вдалим;

в) що Ви вважаєте необхідним врахувати у процесі подальшої роботи з вдосконалення структури місцевого органу виконавчої влади, в якому працюєте.

Рекомендації щодо порядку проведення заняття:

1. Практичне заняття передбачає створення слухачем свого варіанту структури органу виконавчої влади або розроблення положення про певний орган (змін до чинного положення).
2. До цього заняття додаються варіанти структур органів виконавчої влади, нормативні акти та додаткова інформація на компакт-диску.

Семінарське заняття “Новий етап адміністративної реформи: стратегічні ініціативи”

Мета: сформувати уміння визначати на основі засвоєних знань критичного аналізу історичного вітчизняного та зарубіжного досвіду шляхи завершення структурної перебудови системи державного управління.

Форма проведення: форум.

Термін проведення: 20-й тиждень.

Питання для обговорення:

	1. У чому конкретно проявляється структурна незавершеність та еkleктичність відповідних ланок (відповідної ланки) органів виконавчої влади і як це позначається на їх функціонуванні?
	2. Запропонуйте Ваші ініціативи щодо завершення структурних перетворень у системі державного управління.

Рекомендації щодо порядку проведення заняття:

1. Семінарське заняття проводиться протягом тижня.
2. Відповіді на питання надсилаються кожним слухачем на форум у вигляді тез.
3. Нормативні акти та додаткова інформація до цього семінарського заняття додаються на компакт-диску.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий тест до курсу

Форма проведення: у режимі Інтернету.

Статус: обов'язковий.

Термін проведення: очна сесія.

Час, відведений на складання тесту: 4 год.

Коментар: тест містить 50 питань.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

I – Документи

1. Декларація про державний суверенітет України // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1990. – № 31. – С. 429.
2. Закон України “Про Представника Президента України” від 5 березня 1992 р. №21167–ХІІ // Закони України. – Т.3. – К., 1996. – С.113–117.
3. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” // Офіційний вісник України. – 1997. – № 25. – С. 20–78.
4. Закон України “Про формування місцевих органів влади і самоврядування” від 3 лютого 1994 р. №3917–ХІІ // Закони України. – Т.7. – К., 1997. – С.116–117 (В редакції Закону України від 28 червня 1997 р. № 64/94).
5. Закон України “Про столицю України – місто-герой Київ” від 15 січня 1999 р. №401–ХІV // Закони України. – Т. 17. – К., 1999. – С. 10–20.
6. Закон України “Про місцеві державні адміністрації” від 9 квітня 1999 р. №586–ХІV // Закони України. – Т. 18. – К., 1999. – С. 145–164.
7. Закон України “Про Генеральну схему планування території України” 7 лютого 2002 р. № 3059–ІІІ; Генеральна схема планування території України”, затверджена Законом України від 7 лютого 2002 р. № 3059–ІІІ.
8. Комплексна програма підготовки державних службовців. Затверджена Указом Президента України від 9 листопада 2000 р., №1212/2000.
9. Конституційний Договір між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття Конституції України // Урядовий кур’єр. – 1995. – № 86. – С. 5–6.
10. Конституція України // Закони України. – Т. 10. – К., 1997. – С. 5–40.
11. Концепція адміністративної реформи в Україні / Державна комісія з проведення в Україні адміністративної реформи. – К., 1998. – 61 с.
12. Концепція Програми діяльності Кабінету Міністрів України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2001 р. №466-р.
13. Послання Президента України до Верховної Ради України. Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002–2011 роки // Урядовий кур’єр. – 2002. – №100. – С. 5–12.
14. Послання Президента України до Верховної Ради України “Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2002 році” // Економіст. – 2003. – №5. – С. 21–83.
15. Постанова Кабінету Міністрів України “Про упорядкування структури місцевих державних адміністрацій” від 18 травня 2000 р. №821 // Вісник державної служби України. – 2000. – № 2. – С. 38–44.
16. Програма діяльності Кабінету Міністрів України // Урядовий кур’єр. – 2002. – №106. – С. 5–12.
17. “Стратегія реформування системи державної служби в Україні на 2000–2001 роки”, затверджена Указом Президента України від 14 квітня 2000 р. №599/2000, і “Заходи щодо реалізації Стратегії реформування системи

- державної служби в Україні на 2000–2001 роки”, схвалені Указом Президента України від 26 липня 2000 р. № 925/2000.
18. Тимчасовий регламент Кабінету Міністрів України: Затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 5 червня 2000 р. № 915. – Електронна інформ.-довідк. система “Консультант”, версія 3.01.
 19. Типове положення про урядовий орган державного управління. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2000 р. № 386.
 20. Указ Президента України “Про Загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади” від 12 березня 1996 р. № 179/96 // Збірник Указів Президента України. – 1996. – Вип. 1. – С. 239–244.
 21. Указ Президента України “Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні” від 22 липня 1998 р. № 810/98 // Вісник державної служби України. – 1998. – № 3. – С. 7–8.
 22. Указ Президента України “Про першочергові заходи з проведення в Україні адміністративної реформи” від 20 листопада 1998 р. № 1284 /98.
 23. Указ Президента України “Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні” від 9 січня 1999 р. № 5 /99.
 24. Указ Президента України “Про зміни у структурі центральних органів виконавчої влади України” від 15 грудня 1999 р. № 1573/99 // Офіційн. вісн. України. – 1999. – № 50. – С. 11–15.
 25. Указ Президента України “Про систему центральних органів виконавчої влади” від 15 грудня 1999 р. № 1572/99 // Офіційн. вісн. України. – 1999. – № 50. – С. 8–10.
 26. Указ Президента України “Про склад Кабінету Міністрів України” від 15 грудня 1999 р. № 1574/99 // Офіційн. вісн. України. – 1999. – № 50. – С. 16.
 27. Указ Президента України “Про вдосконалення діяльності державних органів, роботи державних службовців та підвищення ефективності використання бюджетних коштів” від 11 лютого 2000 р. № 207/2000 // Вісник державної служби України. – 2000. – № 1. – С. 13–15.
 28. Указ Президента України “Про Комісію з питань адміністративно-територіального устрою” від 8 серпня 2000 р. № 966/2000 // Урядовий кур’єр. – 2000. – № 148. – С. 9.
 29. Указ Президента України “Про підвищення ефективності системи державної служби” від 11 лютого 2000 р. № 208/2000 // Вісник державної служби України. – 2000. – № 1. – С. 15–16.
 30. Указ Президента України “Питання Державної комісії з проведення в Україні адміністративної реформи” від 14 квітня 2000 р. № 599/2000.
 31. Указ Президента України “Про Концепцію державної регіональної політики” від 25 травня 2001 р. № 341/2001; “Концепція державної регіональної політики”, затверджена Указом Президента України від 25 травня 2001 р. № 341/2001.

II – Основна література

1. *Атаманчук Г. В.* Теория государственного управления: Курс лекций. – М.: Юридическая литература, 1997. Компакт-диск.
2. *Атаманчук Г. В.* Государственное управление (организационно-функциональные вопросы): Учеб. пособие. – М.: ОАО “НПО Экономика”, 2000. – 302 с.
3. *Бакуменко В. Д.* Формування державно-управлінських рішень: Проблеми теорії, методології, практики: Моногр. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – 328 с.
4. Государственное управление: Основы теории и организации: Учеб. / Под ред. В. А. Козбаненко. – М.: Статут, 2000. – 912 с.
5. Державна виконавча влада в Україні: формування та функціонування: Зб. наук. пр. / Кол. авт.; Наук. кер. Н. Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2000. – Ч. I. – 224 с. ; Ч II. – 312 с.
6. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація. – Моногр. / кол. авт.; відпов. ред. – проф. Н. Р. Нижник. – К.: УАДУ при Президентіві України, 1997. – 448 с.
7. Державне управління: теорія і практика / За заг. ред. В. Б. Авер'янова. – К.: Юрінком інтер, 1998. – 432 с.
8. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади: Навч. посіб. / Н. Р. Нижник, С. Д. Дубенко, В. І. Мельниченко та ін.; за заг. ред. проф. Н. Р. Нижник. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 164 с.
9. Економічний розвиток: державна політика: Навч. посіб. / Ю. Бажан, О. Кілієвич, О. Мертенс та ін. – К.: Вид-во УАДУ, 2001. – 480 с.
10. *Киричук В. Тимцуник В.* Історія державного управління в Україні: Навч. посіб. – К.: Вид-во УАДУ. – 224 с.
11. *Надолішній П. І.* Національна традиція публічної влади й управління та її значення на етапі адміністративної реформи // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. праць.– Одеса: ОРІДУ УАДУ, 2002. – Вип. 12. Компакт- диск.
12. *Надолішній П. І.* Стиль державного управління: сутнісні характеристики і резерви раціоналізації // Актуальні проблеми державного управління; Зб. наук. праць. – Одеса: ОРІДУ УАДУ, 2002. – Вип.12. – С. 40–50. Компакт-диск.
13. *Нижник Н. Р., Машков О. А.* Системний підхід в організації державного управління: Навч. посіб. – К., 1998. – 160 с.
14. *Нижник Н., Мосов С.* Про державне управління, об'єкт і предмет його теорії // Вісник УАДУ. – 2000. – №3. – С. 56–62.
15. *Нижник Н., Мосов С.* Про співвідношення державного управління і виконавчої влади // Вісник УАДУ. – 2000. – №4. – С. 23–29.
16. *Нижник Н.* Державне управління в регіонах України // Вісник УАДУ. – 2001. – №2. – Ч. I. – С. 425–434.
17. Особливості виконавчої влади в пострадянській Україні: Моногр. – 2-е вид. Стереотип. / О. О. Кордун, К. О. Ващенко, Р. М. Павленко; за заг. ред. О. О. Кордуна. – К.: МАУП, 2002. – 248 с.

18. Реформування державного управління в Україні: проблеми і перспективи. – К.: Оріяни, 1998. – 364 с.
19. Швидько Г. К., Романов В. Є. Державне управління і самоврядування в Україні: Історичний нарис: (навч. посіб.). – К.: Вид-во УАДУ, 1997. – Ч. 1. – 140 с.

III – Додаткова література

1. Авер'янов В. Концепція адміністративної реформи як науково-практичне обґрунтування комплексного удосконалення державного управління в Україні // Вісник державної служби України. – 1996. – №3. – С. 64–69.
2. Адміністративна реформа в Україні: Зібрання документів і матеріалів. Т. I. Загальні засади адміністративної реформи. Ч. II, IV. – К.: УАДУ, 2001; Адміністративна реформа: Світовий досвід. Зібрання документів і матеріалів. Т. II. Республіка Польща. Ч. I–II. – К.: УАДУ, 2001.
3. Антонов В. Г. Эволюция организационных структур // Менеджмент в России и за рубежом. – 2000. – № 1. – С. 25–31.
4. Бавыкин В. Новый менеджмент. – М.: Экономика, 1997. – 366 с.
5. Василенко И. А. Государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия: Учеб. пособие. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Логос, 2000. – 200 с.
6. Васильев А. С. Підготовка і прийняття управлінських рішень: організаційно-правові проблеми. – О.: АО БАХВА, 1997. – 160 с.
7. Гурне Б. Державне управління. – К., 1993. – 165 с.
8. Делокаров К. Х. Системная парадигма современной науки и синергетика // ОНС (общественные науки и современность). – 2000. – № 6. – С. 110–118.
9. Дункан Дж. Основополагающие идеи в менеджменте: Уроки основоположников менеджмента и управленческой практики / Пер. с англ. – М.: Дело, 1996. – 272 с.
10. Жак Зіллер. Політико-адміністративні системи країн ЄС (Порівняльний аналіз). – К.: Основи, 1996. – 420 с.
11. Карданская Н. Л. Основы принятия управленческих решений: Учеб. пособие. – М.: Рус. Деловая Лит-ра, 1998. – 288 с.
12. Коваленко Н. Введение в теорию организаций. – Одесса: Астропринт, 1997. – 248 с.
13. Ларичев О. И. Теория и методы принятия решений: Учеб. – М.: Логос, 2000. – 296 с.
14. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента / Пер. с англ. – М.: Дело ЛТД, 1994. – 702 с.
15. Мильнер Б. З. Теория организаций. – М.: ИНФРА, 1998. – 336 с.
16. Надолішній П. І. Розбудова нової системи врядування в Україні: етнонаціональний аспект. (Теоретико-методологічний аналіз): Моногр. – К.; Одеса: Вид-во УАДУ; Астропринт, 1999. – 304 с.
17. Нижник Н. Р. Государственно-управленческие отношения в демократическом обществе. – К., 1995. – 207 с.

18. *Озирська С. М., Полянський Ю. Д.* Системи державної служби Європейських країн: Велика Британія, Російська Федерація, Україна, Французька республіка. – К.: Вид-во УАДУ, 1999. – 168 с.
19. *Планкетт Л., Хейл Г.* Выработка и принятие управленческих решений: Опережающее управление. – М.: Экономика, 1984. – 168 с.
20. Политико-административные отношения: кто стоит у власти? / Под. ред. Тони Верхейна. – Братислава: NISPA/cee; М.: Права человека, 2001. – 501 с.
21. *Пригожин А. И.* Современная социология организаций. – М.: Интерпракс, 1995. – 276 с.
22. *Пригожин А. И.* Организационные управленческие патологии // Общественные науки и современность. – 1998. – № 3. – С. 16–23.
23. *Райт Г.* Державне управління / Пер. з англ. – К.: Основи, 1994. – 191 с.
24. *Саати Т., Кернс К.* Аналитическое планирование: Организация систем / Пер. с англ. – М.: Радио и связь, 1991. – 224 с.
25. *Саймон Г. А., Смитбург Д. У., Томпсон В. А.* Менеджмент в организациях. – М.: Экономика, 1995. – 335 с.
26. *Смирнов Э. А.* Управленческие технологии как объект функционального аудита // Менеджмент в России и за рубежом. – 1998. – № 6. – С. 95–104.
27. *Стеченко Д. М.* Державне регулювання економіки: Навч. посіб. – К.: Вікар, 2003. – 262 с.
28. *Тейлор Р., Вереш М.* Прийняття рішень у державному секторі. – Вид-во Felicity Press. – Whitefield, Maine USA, 1997. – 192 с.
29. Уряд для громадян. Ініціативи щодо поліпшення якості послуг / Львівський філіал УАДУ при Президентові України / Пер. с англ. Р. Федущинська, М. Коваль. – Львів, 2000. – 293 с.
30. Формування демократичного та ефективного державного управління в Україні: Матеріали наук.-практ. семінару. 11 – 12 березня 2002 р. / За заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – 352 с.
31. *Юджин А. Форсей.* Як канадці керують державою. – К., 1995. – 46 с.
32. *Melvin J. Dubnic, Barbara S. Romzek.* American Public Administration. Politics and the Management of Expectations. – New York: Macmillan publishing company, 1991. – 400 p.
33. *Braibant G.* Public administration and development // International Review of Administrative Science. – 1996. – Vol. 62. – № 2. – June. – P. 163-176.
34. *Bryson J. M.* Strategic Planning for Public and Nonprofit Organizations. – S.F.: Jossey-Bass Publishers, 1995. – 325 p.
35. Handbook of Public Administration / *James L. Perry*, Ed.-Second Edition. – S.F.: Jossey – Bass Publishers, 1996. – 769 p.
36. *Imbeau L., McKinlay R.* Comparing Government Activity. – London, 1996. – 206 p.
37. *Jay D. White, Guy B. Adams.* Research in public administration: reflection on theory and practice // Sage Publications International Educational and Professional Publisher Thousand Oaks. – London, New Delhi, 1994. – 280 p.

38. *Lan Z., Anders K. A Paradigmatic View of contemporary Public Administration Reserch: An Empirical Test // Administration & society. – 2000. – Vol. 32. – № 2. – May. – P. 138–165.*
39. *Public Administration in theory and practice / Raymond W. Cox III, Susan J. Buck, Betty N. Morgan, Prentice Hall Englewood Cliffs. – New Jersey, 1994. – 281 p.*
40. *Public Policy and Administration. Devolution and Decentralisation (Special issue). Vol. 15. – № 2. – Summer. – 2000. – 126 p.*
41. *Robert Baldwin. Rules and Government. – Oxford, 1995. – 331 p.*

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛА

I – Основні:

1. Верховна Рада України – <http://www.rada.kiev.ua>
2. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міжнародний центр перспективних досліджень (питання структури і організації державного управління) – <http://www.icps.kiev.ua/ukr/activity.html>
4. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (публікації з питань структури і організації державного управління) – <http://www.nbuv.gov.ua>
5. Президент України – <http://www.kuchma.gov.ua>
6. Президент України – <http://www.prezident.gov.ua>

II – Додаткові:

1. Российская академия государственной службы при Президенте Российской Федерации – <http://www.pareform.ru/rgs>
2. Міністерство освіти і науки України. – <http://www.ministry.edu-ua.net>

РЕКОМЕНДОВАНІ ПЕРІОДИЧНІ ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯ

І – Основні:

1. Бизнес – <http://www.business.kiev.ua>
2. Версии – <http://www.versii.com.ua>
3. Галицкие контракты – <http://www.kontrakty.com.ua>
4. Деловая столица – <http://www.dsnews.com.ua>
5. День – <http://www.day.kiev.ua>
6. Зеркало недели – <http://www.zerkalo-nedeli.com>
7. Инвестиционная газета – <http://www.investgazeta.net>
8. Киевские ведомости – <http://www.kv.com.ua>
9. Киевский телеграф – <http://www.k-telegraph.kiev.u/a>
10. Корреспондент – <http://www.korrespondent.net>
11. Офис – <http://www.officemag.kiev.ua>
12. ПиК – <http://www.pic.com.ua>
13. Подробности – <http://www.podrobnosti.com.ua>
14. Сегодня – <http://today.viaduk.net>
15. Столичные новости – <http://cn.com.ua>
16. Украинская правда – <http://www.pravda.com.ua>
17. Урядовий кур'єр – http://uamedia.visti.net/uk/pdf_1_1.shtml

II – Додаткові

1. Факты – <http://www.facts.kiev.ua>
2. Юридическая практика – <http://www.ypgazeta.com>
3. 2000 – <http://www.news2000.com.ua>

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	3
<i>Мета дистанційного курсу</i>	3
<i>Результати навчання</i>	4
<i>Навчальна стратегія курсу</i>	4
<i>Форми контролю</i>	5
<i>Загальний опис дистанційного курсу</i>	6
<i>Програма і тематичний план курсу</i>	7
<i>Графік навчального процесу</i>	8
<i>Загальні рекомендації до дистанційного курсу</i>	11
<i>Рекомендації щодо вивчення розділів курсу</i>	13
<i>Вступ до курсу</i>	13
<i>Розділ 1</i>	14
<i>Розділ 2</i>	16
<i>Розділ 3</i>	17
<i>Розділ 4</i>	19
<i>Розділ 5</i>	20
<i>Розділ 6</i>	22
<i>Розділ 7</i>	23
<i>Розділ 8</i>	25
<i>Розділ 9</i>	28
<i>Підсумковий контроль</i>	30
<i>Список рекомендованих джерел</i>	31
<i>Рекомендовані Інтернет-джерела</i>	37
<i>Рекомендовані періодичні Інтернет-видання</i>	38